

**Комунальний заклад вищої освіти
Київської обласної ради «Академія мистецтв імені Павла Чубинського»
Кафедра «Мистецтво співу»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

Сергєєнко О.М.

31 серпня 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СОЛЬФЕДЖІО ОК 10

Рівень вищої освіти

Перший (бакалаврський)

Галузь знань

02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність

025 «Музичне мистецтво»

Освітньо-професійна програма

«Спів»

Статус дисципліни

Обов'язкова

Київ 2022

Робоча програма навчальної дисципліни «Сольфеджіо» для здобувачів вищої освіти, галузь знань **02 «Культура і мистецтво»**, спеціальність **025 «Музичне мистецтво»**, освітньо-професійна програма «Спів»

Розробники: **Раковська І.Е.**, викладач-методист вищої категорії,
викладач музично-теоретичних дисциплін
КЗВО КОР «Академія мистецтв імені Павла Чубинського».
Винниченко О.В. викладач вищої категорії,
викладач музично-теоретичних дисциплін
КЗВО КОР «Академія мистецтв імені Павла Чубинського».

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні
кафедри «Мистецтво співу»

протокол № 1 від 29 серпня 2022 р.

Завідувач кафедри Кочерга А.І.

1. Освітньо-професійна програма «Спів»

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 7	Рік підготовки: I-й	
Загальна кількість годин – 210	32/32	10/10
	Рік підготовки: II-й	
	32/32	10/12
	Рік підготовки: III-й	
	0/0	0/0
Кількість модулів – 5 Змістовні модулі	Семестри:	
Тижневих годин групових занять для денної форми навчання: 1-5 семестри 2 години на тиждень	I, II, III, IV,	I, II, III, IV,
Тижневих годин самостійної роботи студента для денної форми навчання: 1-4 семестри – 1 година на тиждень	Групові:	
Для заочної форми навчання: 1-4 го – 2,5 годин на тиждень	Денна Всього – 138 Практичні-138	Заочне Всього – 42 Практичні – 42
Форма підсумкового контролю: Іспит 2,4 семестр Заліки 1,3 семестри	Самостійна робота:	
	Денне – 72	Заочне – 168

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Сольфеджіо» є формування в студентів вільної слухової орієнтації в музичному матеріалі, уміння слухати та сприймати музику в усіх її компонентах, системний, методичний розвиток музичних здібностей студентів: мелодичного, тембрового, ладового, гармонічного, поліфонічного слуху, метро-ритмічного відчуття, музичної пам'яті, музично-слухових уявлень, отримання музично-слухового досвіду. Ця практична дисципліна є однією з найважливіших у ході підготовки музиканта-професіонала.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальних компетентностей (2,3,7,8,11,12):

- Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Здатність бути критичним і самокритичним.
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- Здатність працювати автономно.

Спеціальних компетентностей (4,6,10,11,13)

- Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.
- Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.
- Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.
- Здатність оперувати професійною термінологією.
- Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

Завдання дисципліни:

- розвиток музичного слуху та музичної пам'яті;
- формування у студентів навичок точного інтонування та визначення слух елементів музичної мови;
- формування навички вільного читання з аркушу (з урахуванням чистого інтонування та метро-ритмічної точності) одноголосних та двоголосних музичних прикладів;

- розвиток внутрішнього слуху - формування навички визначати стиль та характер музичного твору без його відтворення на інструменті, визначати мелодичні та ладові особливості, гармонічну мову, ладо-тональні та темпові зміни, кульмінацію твору;
- виховувати осмислене ставлення до структурної, ладо-тональної та метроритмічної будови музичного прикладу (привчати студентів аналізувати приклад, спираючись на теоретичні знання, розуміти мелодичний та гармонічний розвиток музичної думки, відмічати найбільш характерні інтонаційно-ритмічні та інші закономірності прикладів з сольфеджування чи слухового аналізу);
- формування навичок запису одноголосного та двоголосного диктанту;
- формування навичок визначення на слух елементів музичної мови в ладу та поза ладом.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Сольфеджіо» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

ОК 13

Теорія музики

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми, вивчення навчальної дисципліни «Сольфеджіо» повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Застосовувати теоретичні знання та навички в редакторській/менеджерській/лекторській/практичній діяльності	ПРН 11
Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом	ПРН 12
Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання музичного мистецтва	ПРН 15

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами

освіти після опанування навчальної дисципліни «Сольфеджіо»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Застосовувати теоретичні знання та навички в редакторській/менеджерській/лекторській/практичній діяльності	ПРН 11
Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом	ПРН 12
Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання музичного мистецтва	ПРН 15

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є іспити (заліки) які включають:

- індивідуальне опитування;
- спів елементів музичної мови;
- спів з акомпанементом;
- слуховий аналіз в ладу та поза ладом;
- читання з аркушу;
- письмову роботу: написання одноголосного, двоголосного диктанту, написання гармонічної послідовності.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми контролю знань студентів:

- поточний;
- підсумковий модульний;

- семестровий підсумковий (залік/екзамен).

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС –А, В, С, D, E, FX, F).

Критерії поточного оцінювання знань студентів

5 А (відмінно)	= 100-90 балів
4 В-С (добре)	= 74-89 балів
3 D-E (задовільно)	= 60-73 бали
2 FX (незадовільно)	= 35-59 з можливістю повторної перездачі
н/а F (незадовільно)	= 0-34 з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Поточний контроль передбачає оцінювання теоретичної підготовки із зазначеної теми, опрацьованої як під час занять так і самостійно, шляхом індивідуального або групового опитування чи тестових завдань, а також набутих практичних навичок під час виконання завдань з слухового аналізу в ладу (акордові послідовності) та поза ладом, співу з аркуша, співу з акомпанементом, письмової роботи: запису одно- чи двоголосного диктанту, створення мелодій (одноголосних, двоголосних), написання гармонічних послідовностей, ланцюжків інтервалів.

Правила оцінювання:

Максимальна кількість балів з дисципліни «Сольфеджіо» за семестр – 100 балів. Поточний контроль проводиться по опрацюванню кожної нової Теми (кожні 2 уроки) впродовж кожного семестру й оцінюється від 1 до 5 балів. За кожну тему студент може бути оціненим 1-2 рази.

Максимальний бал поточного контролю становить 75 балів.

За особливу творчу активність нараховуються додаткові бали. За пропуск занять без поважної причини або непідготовлені домашні завдання кількість балів знижується:

Нарахування заохочувальних балів (+)

1. Стовідсоткове відвідування занять протягом семестру. + 5 балів

2. Творча активність, направлена на пошук та опрацювання + 5 балів додаткових практичних матеріалів, різних медійних ресурсів для більш поглибленого опрацювання теми, що вивчається у певному модулі. Участь в спеціалізованій олімпіаді й отримання призових місць.

Штрафні бали (-)

1. Відсутність на заняттях без поважних причин. -5 балів
2. Здача модульних та самостійних робіт пізніше призначеного терміну. -5 балів
3. Не виконання студентом завдань по самопідготовці -5 балів

<p>Індивідуальне або групове опитування, виконання практичних завдань</p> <p style="text-align: center;">«5»</p>	<p style="text-align: center;">Критерії оцінювання для поточного контролю за п'ятибальною системою</p> <p>Студент вільно володіє термінологією та може дати точні або майже точні відповіді на теоретичні питання. Повно та послідовно викладає теоретичний матеріал, дає різнорівневий аналіз музичних творів та їх фрагментів. Визначає максимально точно відповідні завдання для слухового аналізу, з мінімальними зауваженнями виконує письмові роботи: записує диктант, гармонічні послідовності, інтервальні ланцюжки, точно інтонує з дотриманням метроритму музичні приклади з аркушу чи з акомпанементом. Систематично готується до занять. Здатен проаналізувати свою роботу, та виправити помилки. Значну увагу приділяє самостійній роботі, проявляє творчу ініціативу при виконанні завдань з дисципліни.</p>
--	---

«4»	Студент демонструє добрий рівень знань теоретичного матеріалу та не припускається грубих помилок у викладенні теоретичних положень. Загалом вірно і точно виконує всі форми практичних завдань зі слухового аналізу, співу, письмових робіт, але допускає дві-три неточності. Систематично готується до занять. Здатен самостійно працювати та аналізувати свою роботу.
«3»	Студент демонструє задовільний рівень знань, не завжди точно розкриває зміст матеріалу, не завжди повно і правильно відповідає на питання. Допускає суттєві помилки під час виконання практичних завдань або ж робить завдання фрагментарно. Під час виконання практичних завдань спостерігаються окремі помилки в розумінні інтонаційних, метро-ритмічних особливостей музичних прикладів, вправ з слухового аналізу, гармонічної логіки акордових ланцюжків чи художніх музичних творів. Виклад матеріалу не відповідає вимогам повноти, системності, логічності.
«2»	Студент слабо орієнтується в музично-теоретичних визначеннях, виявляє знання музичного матеріалу обсягом до 50%, допускає грубі помилки у його тлумаченні. Не володіє спеціальною термінологією, не може впоратися з жодним з практичних завдань, демонструє незадовільний рівень знань. Не систематично готується до занять. Відсутність системності, старанності в оволодінні фаховими знаннями, вміннями, навичками.
«1»	Студент слабо орієнтується в музично-теоретичних визначеннях, виявляє знання музичного матеріалу обсягом менше 50%. Не володіє спеціальною термінологією, не може впоратися з жодним з практичних завдань, допускає грубі помилки, демонструє незадовільний рівень знань. Не систематично готується до занять. Відсутність системності, старанності в оволодінні фаховими знаннями, вміннями, навичками.

«н/а»	Студент не виявляє знання музичного матеріалу, допускає грубі помилки у його теоретичному аналізі та не може впоратися з його практичним відтворенням чи письмовим записом, демонструє вкрай незадовільний рівень знань. Недбале ставлення до занять, систематичне невиконання завдань, які передбачені навчальною програмою.
--------------	---

Підсумковий модульний (семестровий) контроль знань студентів

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період навчання. Підсумковий модульний (семестровий) контроль знань студентів здійснюється через індивідуальне опитування, спів елементів музичної мови, спів з акомпанементом, читання з аркушу, слуховий аналіз в ладу та поза ладом, письмову роботу (написання одно- чи двоголосного диктанту, написання гармонічної послідовності).

Семестрова оцінка виставляється за умови виконання студентом усіх видів навчальної роботи, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни та визначається як сума балів, отриманих при здійсненні поточного і підсумкового контролю.

Студент, який набрав кількість балів, що прирівнюється до оцінки «високий рівень» (відмінно) та стабільно виконував всі види навчальної роботи, шукав та опрацьовував додаткові теоретичні та практичні матеріали протягом семестру, може бути звільнений від складання диференційованого заліку.

Підсумковий модульний контроль оцінюється від 1-25 балів. Різні форми роботи, оцінюються власною кількістю балів: опитування — 5 балів, спів елементів музичної мови та з акомпанементом, — 5 балів, читання з аркушу — 5 балів, слуховий аналіз в ладу та поза ладом — 5 балів, письмова робота (написання одно- чи двоголосного диктанту, гармонічної послідовності) - 5 балів. Максимально можлива сумарна кількість балів — 25, що розподіляється за національною шкалою оцінювання наступним чином: 20 — 25 балів — “5” (відмінно), 13 — 19 балів — “4” (добре), 7 — 12 балів — 3 (задовільно), 1 — 6 балів — “2” (незадовільно).

Від 1-25 балів	
20-25 б.	<ul style="list-style-type: none"> - Усні відповіді, виконання завдань для співу, слухового аналізу максимально без помилок, або ж з допущенням дрібних неточностей. - Повний, коректний письмовий запис музичного диктанту чи гармонічної послідовності, можливі мінімальні неточності.
13-19 б.	<ul style="list-style-type: none"> - Усні відповіді, виконання завдань для співу, слухового аналізу з незначними помилками. - Окремі неточності та помилки у письмовому записі музичного диктанту чи гармонічної послідовності.

7-12 б.	- Велика кількість суттєвих помилок у відповідях під час опитування та під час виконання завдань для співу й слухового аналізу. - Вагомі помилки в розумінні логіки розвитку музичного диктанту чи гармонічної послідовності.
1-6 б.	- На 50% і більше не вірні усні відповіді, майже повне невиконання практичних завдань - не точне інтонування, помилки у відтворенні метро-ритмічної сторони, не вірні визначення складових слухового аналізу. - Грубі помилки в записі музичного диктанту та гармонічної послідовності.

**Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти
I рік навчання
Залік у 1 семестрі
(Модуль 1)**

Поточне оцінювання та самостійна робота												Підсумковий контроль	Результат			
T1	T2	T3		T4		T5		T6	T7	T8	T9		T10	T11	Залік	
Максимальна кількість кість 5 балів	Максимальна кількість кість 5 балів	Максимальна кількість кість 10 балів		Максимальна кількість кість 10 балів		Максимальна кількість кість 5 балів		Максимальна кількість кість 5 балів	Максимальна кількість кість 5 балів	Максимальна кількість кість 5 балів	Максимальна кількість кість 10 балів		Максимальна кількість кість 5 балів	Максимальна кількість кість 5 балів	Максимальна кількість кість 25 балів	
5	5	10		10		10		5	5	5	10		5	5	25	100
1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-25	100
Поточний контроль проводиться кожні 2 уроки й оцінюється від 1 до 5 балів. Максимальний бал поточного контролю 75 балів												Підсумковий контроль проводиться наприкінці 1 семестру й оцінюється від 1 до 25 балів.				

**Залік у 2 семестрі
(Модуль 2)**

Поточне оцінювання та самостійна робота														Підсумковий контроль	Разом	
T12	T13	T14	T15		T16	T17		T18	T19	T20	T21		T22	T23	Залік	
Максимальна кількість кіст 5 балів	Максимальна кількість кіст 5 балів	Максимальна кількість кіст 5 балів	Максимальна кількість кіст 10 балів		Максимальна кількість кіст 5 балів	Максимальна кількість кіст 10 балів		Максимальна кількість кіст 5 балів	Максимальна кількість кіст 5 балів	Максимальна кількість кіст 5 балів	Максимальна кількість кіст 10 балів		Максимальна кількість кіст 5 балів	Максимальна кількість кіст 5 балів	Максимальна кількість кіст 25 балів	
5	5	5	10		5	10		5	5	5	10		5	5	25	100
1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-25	100
<p>Поточний контроль проводиться кожні 2 уроки й оцінюється від 1 до 5 балів. Максимальний бал поточного контролю 75 балів</p>														<p>Підсумковий контроль проводиться наприкінці 2 семестру й оцінюється від 1 до 25 балів.</p>		

II рік навчання
Екзамен у 3 семестрі
(Модуль 3)

Поточне оцінювання та самостійна робота															Іспит	Разом
T24		T25			T26		T27			T28		T29		T30	Іспит	
Максимальна кількість 10 балів		Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 10 балів		Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 10 балів		Максимальна кількість 10 балів		Максимальна кількість 5 балів	Максимальна кількість 25 балів	
10		15			10		15			10		10		5	25	100
1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-25	100
<p>Поточний контроль проводиться кожні 2 уроки й оцінюється від 1 до 5 балів. Максимальний бал поточного контролю 75 балів</p>															<p>Підсумковий контроль проводиться наприкінці 3 семестру й оцінюється від 1 до 25 балів.</p>	

Залік у 4 семестрі (Модуль 4)

Поточне оцінювання та самостійна робота															Підсумковий контроль	Разом
Т31		Т32		Т33	Т34			Т35		Т36	Т37	Т38	Т39	Т40	Залік	
Максимальна кількість балів 10 балів		Максимальна кількість балів 10 балів		Максимальна кількість балів 5 балів	Максимальна кількість балів 15 балів			Максимальна кількість балів 10 балів		Максимальна кількість балів 5 балів	Максимальна кількість балів 5 балів	Максимальна кількість балів 5 балів	Максимальна кількість балів 5 балів	Максимальна кількість балів 5 балів	Максимальна кількість балів 25 балів	
10		10		5	15			10		5	5	5	5	5	25	100
1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-25	100
<p>Поточний контроль проводиться кожні 2 уроки й оцінюється від 1 до 5 балів. Максимальний бал поточного контролю 75 балів</p>															<p>Підсумковий контроль проводиться наприкінці 4 семестру й оцінюється від 1 до 25 балів.</p>	

III рік навчання
Екзамен у 5 семестрі
(Модуль 5)

Поточне оцінювання та самостійна робота														Підсумковий контроль	Разом						
T41		T42		T43		T44		T45		T46		T47		T48		T49		T50		Іспит	
Максимальна кількість 10 балів		Максимальна кількість 5 балів		Максимальна кількість 10 балів		Максимальна кількість 10 балів		Максимальна кількість 10 балів		Максимальна кількість 5 балів		Максимальна кількість 5 балів		Максимальна кількість 5 балів		Максимальна кількість 5 балів		Максимальна кількість 10 балів		Максимальна кількість 25 балів	
10		5		10		10		10		5		5		5		5		10		25	100
1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-25	100
<p>Поточний контроль проводиться кожні 2 уроки й оцінюється від 1 до 5 балів. Максимальний бал поточного контролю 75 балів</p>																			<p>Підсумковий контроль проводиться наприкінці 5 семестру й оцінюється від 1 до 25 балів.</p>		

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4		Модуль 5	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	11	75	12	75	7	75	10	75		75
Модуль на контрольна робота	1	25	1	25	1	25	1	25		25
Разом		100		100		100		100		100

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Оцінка “*відмінно*”, 90 — 100 балів, *A* (за системою ECTS) - *високий бал рейтингу* - виставляється студенту у випадку, коли він дає точні або майже точні відповіді на теоретичні питання; продукує оригінальні висновки; послідовно, повно і логічно викладає теоретичний матеріал; дає різноманітний аналіз музичних творів та їх фрагментів; пише відповідні технічним вимогам та художньо цінні письмові роботи.

Оцінка “*добре*”, 82 — 89 балів, *B* (за системою ECTS) - *достатній бал рейтингу* - виставляється студенту у випадку, коли він демонструє добрий рівень знань теоретичного матеріалу; повно розкриває зміст матеріалу відповідно до поставленого завдання; загалом правильно виконує завдання, але допускає дві-три неточності; не припускається грубих помилок у викладенні теоретичних положень.

Оцінка “*добре*”, 74 — 81 балів, *C* (за системою ECTS) - *достатній бал*

рейтингу - виставляється студенту у випадку, коли він демонструє достатній рівень знань теоретичного матеріалу; досить повно розкриває зміст матеріалу відповідно до поставленого завдання; загалом правильно виконує завдання, але допускає дві-три неточності; допускає дві-три неточності у визначенні музикознавчих понять, обґрунтуванні висновків, узагальнень; не припускається грубих помилок у викладенні теоретичних положень.

Оцінка “задовільно”, 64 — 73 бали, **D** (за системою ECTS) - *середній бал рейтингу* - виставляється студенту у випадку, коли він демонструє задовільний рівень знань; не завжди точно розкриває зміст матеріалу; не завжди повно і правильно відповідає на питання; вирішує завдання фрагментарно; допускає суттєві помилки у вирішенні завдань; виклад матеріалу не відповідає вимогам повноти, системності, логічності.

Оцінка “задовільно”, 60 — 63 бали, **E** (за системою ECTS) - *середній бал рейтингу* - виставляється студенту у випадку, коли він демонструє задовільний рівень знань; не точно розкриває зміст матеріалу; не завжди повно і правильно відповідає на питання; вирішує завдання неповно; допускає суттєві помилки у вирішенні завдань; виклад матеріалу не відповідає вимогам повноти, системності, логічності.

Оцінка “незадовільно”, 35 — 59 балів, **FX** (за системою ECTS) - *початковий бал рейтингу* - виставляється студенту у випадку, коли він виявляє знання музичного матеріалу обсягом до 50%; неповно розкриває зміст матеріалу, допускає грубі помилки у його тлумаченні; не володіє спеціальною термінологією; не може впоратися з практичним завданням; допускає грубі помилки у викладенні матеріалу; демонструє незадовільний рівень знань.

Оцінка “незадовільно”, 0 — 34 бали, **F** (за системою ECTS) - *не зараховано (n/a)* - виставляється студенту у випадку, коли він не виявляє знання музичного матеріалу; не розкриває зміст матеріалу, допускає грубі помилки у його тлумаченні; не може впоратися з практичним завданням; допускає грубі помилки у викладенні матеріалу; демонструє вкрай незадовільний рівень знань.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1

ЛАД

Мажор і мінор як основа професійної музики. Стійкі та нестійкі звуки.

Розв'язання нестійких звуків (II, IV, VI, VII) у стійкі. Мажорний лад натуральний, мінорний - натуральний і гармонічний. Тональності з одним знаком при ключі.

МЕТРОРИТМ

Прості розміри 2/4 та 3/4. Тривалості: половинні, четвертні, вісімки, половинні з крапкою. Паузи тих же тривалостей. Затакт.

ІНТЕРВАЛИ

Інтервали в складі тонічного тризвуку в мажорі та мінорі: ч.1, ч.8, в.3, м.3, ч.5, ч.4

АКОРДИ

Тризвуки головних ступенів в натуральному мажорі і гармонічному мінорі.

СОЛЬФЕДЖУВАННЯ

Сольфеджування одноголосних мелодій народних пісень, а також прикладів із класичного та сучасного репертуару, репертуару з фаху. Спів цих мелодій із словами, з назвою нот. Підбирання мелодій на інструменті від різних звуків.

Лади: мажор натуральний, мінор натуральний, гармонічний.

Ключі: скрипковий і басовий. Мелодичний малюнок має в основі плавний рух, повтори звуків. Розміри: 2/4, 3/4.

СЛУХОВИЙ АНАЛІЗ

Визначення на слух звукорядів натурального мажору, натурального та гармонічного мінору, визначення окремих мелодичних зворотів. Визначення стійких та нестійких ступенів. Визначення мажорних і мінорних тризвуків. Визначення інтервалів у висхідному та висхідному русі. Визначення характеру, жанру, розміру твору.

ДИКТАНТ

Робота над розвитком музичної пам'яті та внутрішнього слуху.

ТВОРЧІ ВПРАВИ

Доспівування фраз-відповідей до даних початкових фраз. Підбір акомпанементу з використанням головних тризвуків.

Змістовий модуль 1. Натуральний мажор. Тональності з одним знаком при ключі.

Тема 1

Завдання курсу сольфеджіо. Запис і читання нот в скрипковому ключі. Сольмізація в розмірі 2/4. Тактування.

Тема 2

Мажорний лад. Гама С - dur, стійкі та нестійкі ступені з розв'язанням. Ладонтонаційні вправи, спів тами різними ритмічними фігурами.

Тема 3

Підбір мелодій на фортепіано з наступним записом на дошці та в зошитах. Тон. Півтон. Секвенції з секунд, терцій. Ланцюжок із ступенів. Сольфеджування мелодій зі стрибками на стійкі інтервали. Затакт. Інтервали: ч.1, ч.8.

Тема 4

Паузи. Ритмічні вправи з застосуванням пауз в розмірі 2/4. Інтервали ч.5. розмір 3/4. простукування метричної сітки під час звучання музики. Визначення розміру. Ритмічний диктант.

Тема 5

Мажорні тональності з одним знаком при ключі. Розміри 2/4, 3/4. Транспонування, підбір знайомих мелодій в нових тональностях. Інтервали: в.3, ч.1, ч.8, ч.5

Змістовий модуль 2. Натуральний і гармонічний мінор. Тональності з двома знаками при ключі.

Тема 6.

Розмір 4/4. Диригування під музику, визначення розміру. Написання мелодії на заданий ритмічний малюнок в розмірі 4/4.

Тема 7

Тональність а - moll. Ступені мінору, їх властивості. Визначення членування музики в нотному тексті. Інтервали в.3, м.3

Тема 8

Четвертна нота з крапкою. Простукування та запис різних ритмічних фігур.

Тема 9

Мажорні та мінорні тональності з одним ключовим знаком. Тетра хорди. Творчі завдання. Інтервал ч.4.

Тема 10

Розмір 3/8. Метро-ритмічні вправи, сольмізація, диригування під музику. Ритмічний диктант. Мажорний та мінорний тризвуки.

Тема 11

Мажорні та мінорні тональності з двома ключовими знаками. Читання нот. Транспонування на секунду. Визначення тональності. Інтервали м.2, в.2. Головні тризвуки ладу з оберненнями. Інтервали м.6, в.6. Мелодія народної пісні в куплетній формі.

МОДУЛЬ 2

ЛАД

Мажор натуральний, мінор натуральний, гармонічний, мелодичний. Паралельні та однойменні тональності. Практичне засвоєння тональностей до трьох знаків при ключі.

МЕТРОРИТМ

Прості розміри: 2/4, 3/4, 3/8. Складний розмір 4/4. Засвоєння ритмічних побудов, які включають восьмі та шістнадцяті ноти.

ІНТЕРВАЛИ

Інтервали на ступенях мажору і мінору (додатково до вивчених): м.2, в.2, м.3, в.3, м.6, в.6, ч.4, ч.5.

АКОРДИ

Тризвуки головних ступенів та їх обернення в натуральному мажорі та гармонічному мінорі. Розвиток почуття ладового взаємозв'язку тризвуків.

СОЛЬФЕДЖУВАННЯ

Сольфеджування одноголосних і двоголосних прикладів з епізодичним розходженням голосів в терцію і чисту квінту. Транспонування вивчених мелодій на заданий інтервал.

СЛУХОВИЙ АНАЛІЗ

Визначення на слух: звукорядів натурального мажору, натурального і гармонічного мінору; мелодичних зворотів; нестійких ступенів з розв'язанням у стійкі; окремих звуків після ладо тональної настройки; напрямку мелодії; інтервалів у висхідному та низхідному русі після ладо тональної настройки; характеру музичного твору, жанру, розміру.

ДИКТАНТ

Усні диктанти, ритмічні диктанти, запис мелодії невеликого діапазону в розмірах

2/4, 3/4.

ТВОРЧІ ВПРАВИ

Створення простіших одноголосних поспівок на даний ритмічний малюнок. Створення поспівок - комбінацій. Імпровізація другого голосу (типа втори) до народних пісень. Підбір акомпанементу до мелодій з використанням головних тризвуків ладу та їх обернень.

Змістовий модуль 3. Мажорні і мінорні тональності з трьома ключовими знаками

Тема 12

Тональності мажору і мінору до двох знаків при ключі. Інтервали в ладу і від звуків. Головні тризвуки та їх обернення.

Тема 13

Ритмічні групи: чверть і дві восьмі, восьма і дві шістнадцяті. Ритмічні диктанти. Сольмізація, аналіз сольфеджованих вправ на слух, поняття цезури і повтору в мелодії.

Тема 14

Мажорні і мінорні тональності з трьома знаками при ключі. Підбір знайомих мелодій в даних тональностях. Творчі вправи. Інтервали м.7, в.7.

Тема 15

Перемінний лад. Сольфеджування двоголосних вправ з епізодичним розходженням голосів в терцію і ч.5. Визначення на слух ступенів в різних октавах, гам, послідовностей тризвуків і обернень. Побудова та інтонування тризвуків і їх обернень від звука.

Тема 16

Пунктирний ритм. Значення пунктирного ритму в маршовій та танцювальній музиці.

Тема 17

Тритони натурального мажору і мінору з розв'язанням в вивчених тональностях. Двоголосся. Спів двоголосних вправ в терцію, гармонічних інтервалів в ладу і поза ладом. Написання другого голосу до даної мелодії.

Змістовий модуль 4. Тональності з чотирма ключовими знаками.

Тема 18

Тональності мажору і мінору до 4-х знаків при ключі. Послідовність інтервалів та акордів. Слуховий аналіз. Диктант на ступенях головних тризвуків. Характерні інтервали в мажорі і мінорі.

Тема 19

Інтервали секста і септіма. Двоголосся. Тритони натурального і гармонічного мажору і мінору. Інтонування гармонічно і мелодично, визначення на слух. Творчі завдання.

Тема 20

Тональності мажору і мінору з трьома і чотирма ключовими знаками. Інтонування ступенів і ланцюжка з застосуванням хроматизмів. Диктант.

Тема 21

Розмір 6/8 та ритмічна група чверть і дві шістнадцяті. Ритмічні вправи та ритмічний диктант. Написання мелодії на заданий ритмічний малюнок.

Простукування ритмічних вправ на 2-х нотних станах або 2-х рядках. Інтонування 2-х голосся. Диктант. Дуети з класичного репертуару.

Тема 22

Послідовності тризвуків та їх обернень від звука та в тональності. Форма - період. Д₇ в основному виді.

Тема 23

Синкопа. Види синкопи, її значення в музиці. Простукування синкопи та визначення на слух під час звучання музики. Ритмічні завдання.

МОДУЛЬ 3

ЛАД

Мажор натуральний, мінор натуральний, гармонічний, мелодичний. Перемінний лад.

Практичне засвоєння тональностей до п'яти знаків в ключі.

АКОРДИ

Тризвуки головних ступенів та їх обернення в натуральному мажорі та гармонічному мінорі. Розвиток почуття ладового взаємозв'язку тризвуків. Головні тризвуки ладу та їх обернення. Мажорний та мінорний тризвуки та їх обернення від звуків.

СОЛЬФЕДЖУВАННЯ

Сольфеджування одноголосних прикладів у вивчених розмірах; прикладів в перемінно- паралельному ладі; двоголосся різними інтервалами.

СЛУХОВИЙ АНАЛІЗ

Визначити на слух: звукоряди натурального мажору, натурального, гармонічного і мелодичного мінору з різноманітною ритмічною будовою; ступеневі ланцюжки; всі вивчені інтервали після ладо тонального налаштування; тризвуки головних ступенів та їх обернення після ладо тонального налаштування; мажорні та мінорні тризвуки з оберненнями від звуку; характер музичного твору, лад, розмір, ритмічні особливості, форму (період, речення, фрази).

МЕТРОРИТМ

Розміри: прості 2/4, 3/4, 3/8, складні 4/4, 6/8, 6/4. Засвоєння ритмічних побудов. Пунктирний ритм. Значення пунктирного ритму в танцювальній музиці.

ІНТЕРВАЛИ

Діатонічні інтервали в тональності та від звуку, м. 7 та в. 7. Тритони в натуральному і гармонічному мажорі і мінорі.

ДИКТАНТ

Усний диктант з використанням в мелодії хроматичних ступенів. Ритмічний диктант з використанням пунктирного ритму, зоровий диктант. Запис мелодії з вивченими мелодичними зворотами і ритмічними малюнками.

ТВОРЧІ ВПРАВИ

Підбір акомпанементу до мелодії з використанням головних та побічних тризвуків ладу. Імпровізація підголосків до народних мелодій з використанням витриманих звуків протилежного та паралельного руху голосів.

Змістовий модуль 5. Тональності до п'яти знаків при ключі. Д₇ з оберненнями.

Тема 24

Гама до 4-х знаків при ключі. Д₇ з розв'язанням від звуку та в тональностях. Мінор з натуральним ввідним звуком, як елемент зв'язку з паралельною тональністю. Двоголосся.

Тема 25

Мажорні і мінорні тональності з 5-ю знаками при ключі. Акордові послідовності в тональностях. Обернення Д₇. Мелодичний диктант. Зменшений і збільшений тризвуки. Написання простих підголосків до мелодій народних пісень.

Тема 26

Тріоль. Більш складні ритмічні вправи. Синкопа між тактова, з паузою. Ритмічні диктанти. Творчі завдання. Спів 2-х голосних вправ.

Змістовий модуль 6. Септакорди VII та II ступенів. Акордові послідовності.

Тема 27

Септакорди VII та II ступенів. Інтонування в тональностях мажору і мінору з розв'язанням в тоніку двома способами. Акордові послідовності в тісному та широкому розташуванні. Мелодичний диктант. 2-х і 3-х частинна форма в творах. Визначення на слух.

Тема 28

Гармонічний мажор. Спів одноголосних прикладів з транспонуванням. Підбір акомпанементу. Двоголосні вправи.

Тема 29

Розміри 6/8 і 6/4. Сольмізація прикладів в даних розмірах, сольфеджування вправ. Ритмічний диктант. Творчі завдання.

Тема 30

Спів канонів в двоголоссі. Прості і складні розміри. Виконання другого голосу на фортепіано. Написання канону до мелодії. Слуховий аналіз. Диктант.

МОДУЛЬ 4

ЛАД

Мажор натуральний, гармонічний, мінор натуральний, гармонічний, мелодичний. Перемінний лад. Засвоєння тональностей до п'яти знаків при ключі.

МЕТРОРИТМ

Складні розміри: 4/4, 6/8, 6/4; прості розміри (продовження роботи). Синкопа. Значення синкопи в музиці. Синкопа 24дно тональних 24орд та 24дно тональ. Пунктирний ритм (продовження роботи).

ІНТЕРВАЛИ

Тритони в натуральному і гармонічному мажорі і мінорі. Продовження роботи над діатонічними інтервалами.

АКОРДИ

Зменшений тризвук в мажорі та мінорі. Збільшений тризвук в гармонічному мажорі та мінорі. Головні тризвуки ладу та їх обернення (продовження роботи).

СОЛЬФЕДЖУВАННЯ

Одноголосних прикладів у простих і складних розмірах, музичних прикладів з Одноголосних прикладів у простих і складних розмірах, музичних прикладів з відхиленням; двоголосних прикладів та імітаційну поліфонію. Транспонування вивчених мелодій.

СЛУХОВИЙ АНАЛІЗ

Визначення на слух: всіх діатонічних інтервалів; мажорних і мінорних тризвуків з оберненнями; зменшені та збільшені тризвуки; у прослуханому творі визначати характер, лад, розмір, ритмічні особливості, форму.

ДИКТАНТ

Усний диктант з використанням у мелодії хроматичних ступенів. Ритмічний диктант з використанням пунктирного ритму. Запис відомої мелодії в пройдених тональностях.

ТВОРЧІ ВПРАВИ

Підбір акомпанементу до мелодії з використанням головних тризвуків ладу. Імпровізація підголосків до народних мелодій з використанням витриманих звуків протилежного та паралельного руху голосів.

Змістовий модуль 7. Двоголосся. Акорди від звука.

Тема 31

Імітаційне двоголосся в сольфеджуванні. Приклади із класики або народних пісень. Визначення на слух куплетно-варіаційної, простої 2-х, 3-х частинної форми. Акорди з розв'язанням від звука і в послідовностях. Спів по вертикалі і горизонталі. Романси з супроводом.

Тема 32

Двоголосні приклади більш складного виду. Ознайомлення з 3-х і 4-х голоссям. Аналіз прикладів. Диктант. Більш складні ритмічні фігури (синкопи, тріолі) в розмірах 2/4, 3/4, 4/4. Простукування ритмічних фігур в два рядки, ритмічний диктант.

Тема 33

Темброві диктанти в розмірах 3/8, 6/8. Спів гармонічних зворотів в 3-х і 4-х голосі.

Тема 34

D_7 , $V11_7$ II_7 та їх обернення з розв'язанням двома способами в тоніку. Послідовності акордів, спів по вертикалі і горизонталі. Диктанти.

Змістовий модуль 8. Хроматизм, відхилення. Хроматичні інтервали.

Тема 35

Хроматизм, відхилення та модуляція простого типу. Інтонування канонів, імітацій. Написання підголосків до мелодій народних пісень. Само диктант.

Тема 36

Складні розміри 6/8, 6/4, 9/8. Використання їх в музиці.

Тема 37

Семиступеневі лади народної музики. Пентатоніка мажорна і мінорна, аналіз прикладів. Слуховий аналіз.

Тема 38

творчі завдання: написання мелодій в стилі українських народних пісень двох і трьохголосний виклад мелодій. Фактурний акомпанемент.

Тема 39

Відхилення і модуляція в тональності I ступеня спорідненості. Форма рондо в музиці.

Тема 40

Хроматичні інтервали в мажорі і мінорі. Мелодичний диктант. Слуховий аналіз.

МОДУЛЬ 5

ЛАД

Мажор натуральний, гармонічний, мінор натуральний, гармонічний, мелодичний (продовження роботи). Паралельні, однойменні, енгармонічно рівні тональності, засвоєння тональностей до б знаків при ключі.

СОЛЬФЕДЖУВАННЯ

Вивчення напам'ять і спів з листа прикладів із народного, класичного репертуару у простих і складних розмірах. Музичні приклади з відхиленнями і модуляцією в тональності діатонічної спорідненості. Транспонування мелодій. Двоголосні приклади з елементами імітаційної поліфонії. Триголосні приклади гомофонно-гармонічного типу. Народні пісні з елементами триголосся.

СЛУХОВИЙ АНАЛІЗ

Визначити на слух: характерні інтервали і тритони в мажорі і мінорі; зм. ⁵з, зм. ⁵з в ладу та від звуків; Д7 та його обернення з розв'язанням; акордові послідовності (3-4 акорди); визначити у прослуханому творі характер, лад, розмір, ритмічні особливості, форму (2бдно тональних і модулюючий період, проста, двочастинна і 2бдно тональн форма).

ДИКТАНТ

Одноголосний : усний, ритмічний, запис мелодій з використанням синкоп і тріолей.

МЕТРОРИТМ

Складні розміри: 4/4, 6/8, 6/4, 9/8. Прості розміри. Синкопа 2бдно тональних 2борд і 2бдно тональ; пунктирний ритм. Тріоли.

ІНТЕРВАЛИ

Характерні інтервали і тритони в гармонічному мажорі та гармонічному мінорі.

АКОРДИ

Зменшений тризвук в мажорі та мінорі. Збільшений тризвук а мажорі та мінорі, Домінантсептакорд та його обернення. Ввідні септакорди: малий і зменшений в основному виді.

ТВОРЧІ ВПРАВИ

Створення одноголосних мелодій з використанням синкоп і тріолей. Створення мелодій у стилі народних пісень.

Змістовий модуль 9. Ритмічні складності. Ввідні септакорди. Акомпанемент.

Тема 41

Написання і спів акордових послідовностей. Ритмічні труднощі з синкопами, тріолями і 27дно тональн нотами, простукування одно і двох рядкових ритмів. Ритмічні диктанти.

Тема 42

Характерні інтервали гармонічного мажору і мінору. Написання одноголосних мелодій на заданий розмір.

Тема 43

Зменшений тризвук з розв'язанням. Ввідні септакорди (малий і зменшений) з розв'язанням в тоніку двома способами. Тональності з шістьма знаками при ключі. Написання другого голосу до заданої мелодії. Підбір акомпанементу.

Тема 44

Сольфеджування триголосних прикладів. Аналіз акордових послідовностей. Тритони в натуральному і гармонічному мажорі і мінорі. Визначення на слух форми прослуханого твору. Гармонічний спів прикладів з хорової літератури. Гармонізація одноголосної мелодії. Акомпанемент.

Змістовий модуль 10. Акордові послідовності. Спів з акомпанементом. Диктанти.

Тема 45

Використання всіх видів синкоп, тріолей, пауз та інших ритмічних труднощів. Простукування одно і дворядкових ритмів. Підголосне та канонічне двоголосся. Написання і імпровізація підголосків до народних мелодій з використанням «педальних» звуків, рухом паралельними терціями або секстами.

Тема 46

Спів романсів і дуетів класичного репертуару з акомпанементом. Визначення на слух акордів та гармонічних послідовностей.

Тема 47

«Оригінальні» тональності 6-7 ключових знаків. Диктанти в цих тональностях. Д7 і його обернення.

Тема 48

Змішані розміри 5/4, 7/4. Диригування під музику 2-ма способами.
Ритмічний диктант.

Тема 49

УП7 (малий і зменшений). Можливі варіанти розв'язання. Акордові послідовності, спів по вертикалі і горизонталі.

Тема 50

Контрастна поліфонія. Обробка народних мелодій для 2-х голосного хору.
Хроматизм в одноголосі. Диктанти.

МОДУЛЬ 6

ЛАД

Діатонічні семиступеневі лади: лідійський, міксолідійський, дорійський, фрігійський. Мажорні і мінорні лади до 7 знаків при ключі.

МЕТРОРИТМ

Складні розміри: 9/8, 12/8, 6/8, 6/4, 4/4, прості розміри. Різні ритмічні малюнки. Продовження роботи над засвоєнням синкоп і тріолей.

СОЛЬФЕДЖУВАННЯ

Сольфеджування одноголосних прикладів у діатонічних семиступеневих ладах; двоголосся на імітаційну поліфонію; триголосся гомофонно-гармонічного складу. Транспонування мелодій.

СЛУХОВИЙ

АНАЛІЗ

Вивчення на слух: звукорядів діатонічних семиступеневих народних ладів; характерних інтервалів та тритонів; ввідних септакордів; 28-го тональних 28-ордів та його обернень; акордових послідовностей (3-4 акорди); у прослуханому творі визначити лад, розмір, характер, фактуру, жанр, ритмічні особливості, форму.

ІНТЕРВАЛИ

Характерні інтервали в гармонічному мажорі і мінорі, тритони в мажорі і мінорі (продовження роботи).

АКОРДИ

Домінантсептакорд та його обернення. Ввідні септакорди: малий і зменшений в основному вигляді.

ДИКТАНТ

Запис 29дно тональних діатонічних мелодій (включаючи мелодії у народних ладах).

ТВОРЧІ ВПРАВИ

Імпровізація мелодії на фоні наданого гармонічного супроводу. Створення і імпровізація імітації.

Змістовий модуль 11. Спів з акомпанементом. Відхилення і модуляція в споріднені тональності.

Тема 51

Складні розміри 9/8 і 12/8 та пермінні (в народних піснях). Ритмічна сольмізація в одно і двоголоссі. Простукування ритмічних вправ (одно і дворядкових).

Тема 52

Септакорди II ступеня в тональностях кварто-квінтового кола. Створення в класі імпровізацій верхнього голосу до зіграних басів і гармонічних зворотів, хроматизм, відхилення і модуляція в споріднені тональності.

Тема 53

Спів романсів, дуетів з супроводом, фактурний акомпанемент. Чотириголосний диктант – запис по цифровці. Лади народної музики та пентатоніки.

Тема 54

Спів пісень і романсів з акомпанементом по цифровці. Розшифровка літерного запису акордів. Творчі завдання: написання мелодій з акомпанементом на заданий текст. Проведення студентами різних етапів уроку (настроювання, перевірка д/з, слуховий аналіз, читання з аркуша тощо)

Тема 55

Розміри 2/2 і 3/2 в різних темпах.

Змістовий модуль 12. Ансамблевий спів. Визначення на слух. Творчі вправи.

Тема 56

Фуговані форми в сольфеджуванні 2-х і 3-х голосні приклади. Послідовність акордів з модуляцією в споріднені тональності в сольфеджуванні і на слух. Поглиблення навичок розвитку музичної пам'яті і музичного уявлення імітацій та інтервалів, рух акордами. Сприйняття та запам'ятовування зразків народної музики.

Тема 57

Ансамблевий спів дуетів і тріо Триголосні вправи гомофонно-гармонічного складу.

Тема 58

Робота з камертоном. Запис тембровім диктантів та вправ на слух. Триголосся підголосочного складу⁷, ритмічні труднощі.

Тема 59

Інтонаційні вправи більш складного рівня: хроматичні інтервали, послідовності інтервалів, акордів з модуляцією і відхиленнями. Визначення на слух складних інтервалів. Використання в диктантах відхилень (модуляцій) в тональності I ступеня спорідненості.

Тема 60

Творчі завдання: складання романсів та пісень на заданий текст. Сольфеджування вправ з акомпанементом інструментального складу. Усні анотації до прикладів.

Тема 61

Творчі вправи з використанням підголосків, відхилень, модуляцій, хроматизмів. Закріплення пройденого матеріалу з усіх форм роботи. Слуховий аналіз. Диктант.

МОДУЛЬ 7

ЛАД

Пентатоніка мажорного і мінорного виду. Діатонічні семиступеневі лади: лідійський, міксолідійський, дорійський, фрігійський.

МЕТРОРИТМ

Змішані розміри: 5/4(2+3), 5/4(3+2). Перемінні розміри. Використання різних видів синкоп, тріолей, пунктирного ритму, відтворення двострічної ритмічної партитури; ритмічна сольмізація одноголосся та двоголосся.

ІНТЕРВАЛИ

Продовження роботи над усіма вивченими інтервалами.

АКОРДИ

II7 в основному виді. D7 та його обернення, ввідні септакорди в основному виді.

СОЛЬФЕДЖУАННЯ

Сольфеджування одноголосних, двоголосних, триголосних прикладів у вивчених ладах, а також з відхиленням в тональності першого ступеня спорідненості.

СЛУХОВИЙ АНАЛІЗ

Визначення на слух: звукорядів діатонічних ладів (п'яти та семиступеневих), характерних інтервалів та тритонів; ввідних септакордів, II7 та його обернень. Визначення характеру, ладу, розміру, ритмічних особливостей, жанру, форми у прослуханому творі.

ДИКТАНТ

Одноголосний з використанням інтонацій вивчених інтервалів та акордів, елементами хроматизму.

ТВОРЧІ ВПРАВИ

Створення розвинутих підголосків до мелодій народних пісень з використанням протилежного руху голосів і терцевої "втори" (рух паралельних голосів в терцію). Створення мелодій в формі періоду (або речення) з застосуванням інтонацій народних пісень.

Змістовий модуль 13. Тональності з 7-ма знаками при ключі.

Тема 62

Написання і спів акордових послідовностей одноголосних мелодій на заданий розмір 2-х і 3-х голосні приклади та їх музично-теоретичний аналіз, тональності з сьома знаками при ключі, написання другого голосу до даної мелодії. Підбір акомпанементу.

Тема 63

Гармонічний спів прикладів з хорової літератури. Гармонічний спів прикладів синкоп, тріoley, пауз та інших ритмічних труднощів, простукування одно і двохрядкових ритмів. Транспонування вивчених мелодій (напам'ять) внутрішнім слухом . «Оригінальні» тональності 6 -7 знаків при ключі. Ввідні септакорди з оберненнями та розв'язанням двома варіантами.

Тема 64

Канонічне 2-х голосся. Написання і імпровізація підголосків до народних мелодій з використанням звуків рухом паралельними терціями і секстами. Спів романсів і дуетів класичного репертуару з акомпанементом. Слуховий аналіз акордів та послідовностей.

Змістовий модуль 14. Лади народної музики. Імпровізації. Мелодичний диктант.

Тема 65

Змішані розміри 5/4 і 7/4. Диригування під час звучання музики двома голосами. Ритмічний диктант. П₇ та його обернення з розв'язанням двома варіантами.

Тема 66

Контрастна поліфонія, обробка народних мелодій для двоголосного хору «a carrella»

Тема 67

Хроматизм в одноголосі. Акордові послідовності – спів по вертикалі і горизонталі. Імпровізація верхнього голосу до зіграних басів і гармонічних зворотів.

Тема 68 Закріплення попередніх знань по темі «Лади народної музики та пентатоніки».

Тема 69

Закріплення пройденого матеріалу з усіх форм роботи. Слуховий аналіз. Диктант.

6.1 СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин: 210				
	Форма навчання: денна				
	у тому числі				
	лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
	210		138		72
МОДУЛЬ 1					

Змістовий модуль 1. Натуральний мажор.

Тональності з одним знаком при ключі.

Тема 1. Завдання курсу сольфеджіо. Запис і читання нот в скрипковому ключі. Сольмізація в розмірі 2/4. Тактування.	1		1			
Тема 2. Мажорний лад. Г ама С – сіг, стійкі та нестійкі ступені з розв'язанням. Лад-інтонаційні вправи, спів тами різними ритмічними фігурами.	1		1			
Тема 3. Підбір мелодій на фортепіано з наступним записом. Тон. Півтон. Секвенції з секунд, терцій. Ланцюжок із ступенів. Сольфеджування мелодій зі стрибками на стійкі інтервали. Затакт. Інтервали: ч.І, ч.8.	1		1			
Тема 4. Паузи. Ритмічні вправи з застосуванням пауз в розмірі 2/4. Інтервали ч.5. розмір 3/4. Простукування метричної сітки під час звучання музики. Визначення розміру. Ритмічний диктант.	1		1			
Тема 5. Мажорні тональності з одним знаком при ключі. Розміри 2/4, 3/4. Транспонування, підбір знайомих мелодій в нових тональностях. Інтервали: в.3, ч.І, ч.8, ч.5	1		1			

Разом за змістовим модулем 1	5		5			
Змістовий модуль 2. Натуральний і гармонічний мінор. Тональності з двома знаками при ключі.						
Тема 6. Розмір 4/4. Диригування під музику, Визначення розміру. Написання мелодії на заданий ритмічний малюнок в розмірі 4/4.	1		1			
Тема 7 Тональність а – moll. Ступені мінору, їх властивості. Визначення членування музики в нотному тексті. Інтервали в.3, м.3	1		1			
Тема 8 Четвертна нота з крапкою. Простукування та запис різних ритмічних фігур.	1		1			
Тема 9 Мажорні та мінорні тональності з одним ключовим знаком. Тетрахорди. Творчі завдання. Інтервал ч.4.	1		1			
Тема 10 Розмір 3/8. Метро- ритмічні вправи, сольмізація, диригування під музику. Ритмічний диктант. Мажорний та Мінорний тризвуки.	1		1			

Тема 11 Мажорні та мінорні тональності з двома ключовими знаками. Читання нот. Транспонування на секунду. Визначення тональності. Інтервали м.2, в.2. Головні тризвуки ладу з оберненнями. Інтервали м.6, в.6. Мелодія народної пісні в куплетній формі.	1		1			
Модульна контрольна робота	2		2			
Разом за змістовим модулем 2	7		7			
Усього годин за модулем 1	12		12			
МОДУЛЬ 2						
Змістовий модуль 3. Мажорні і мінорні тональності з трьома ключовими знаками.						
Тема 12 Тональності мажору і мінору до двох знаків при ключі. Інтервали в ладу і від звуків. Головні тризвуки та їх обернення.	1		1			
Тема 13 Ритмічні групи: чверть і дві восьмі, восьма і дві шістнадцяті. Ритмічні диктанти. Сольмізація, аналіз сольфеджованих вправ на слух, поняття цезури і повтору в мелодії.	1		1			

Тема 14 Мажорні і мінорні тональності з трьома знаками при ключі. Підбір знайомих мелодій в даних тональностях. Творчі вправи. Інтервали м.7, в.7.	1		1			
Тема 15 Перемінний лад. Сольфеджування двоголосних вправ з епізодичним розходженням голосів в терцію і ч.5.Визначення на слух ступенів в різних октавах, гам, послідовностей тризвуків і обернень. Побудова та інтонування тризвуків і їх обернень від звука	1		1			
Тема 16 Пунктирний ритм. Значення пунктирного ритму в маршовій та танцювальній музиці.	1		1			
Тема17 Тритони натурального мажору і мінору з розв'язанням в вивчених тональностях. Двоголосся. Спів двоголосних вправ в терцію, гармонічних інтервалів в ладу і поза ладом. Написання другого голосу до даної мелодії.	1		1			
Разом за змістовим модулем 3	6		6			
Змістовий модуль 4. Тональності з чотирма ключовими знаками.						
Тема 18 Тональності мажору і мінору до 4-х знаків при ключі.Послідовність інтервалів та акордів. Слуховий аналіз. Диктант на ступенях головних тризвуків. Характерні інтервали в мажорі і мінорі.	2		1			1

Тема 19 Інтервали секста і септіма. Двоголосся. Тритони натурального і гармонічного мажору і мінору. Інтонування гармонічно і мелодично, визначення на слух. Творчі завдання.	2		1			1
Тема 20 Тональності мажору і мінору з трьома і чотирма ключовими знаками. Інтонування ступенів і ланцюжка з застосуванням хроматизмів. Диктант.	3		2			1
Тема 21 Розмір 6/8 та ритмічна група чверть і дві шістнадцяті. Ритмічні вправи та ритмічний диктант. Написання мелодії на заданий ритмічний малюнок. Простукування ритмічних вправ на 2-х нотних станах або 2-х рядках. Інтонування 2-х 37олося. Диктант. Дуети 3 класичного репертуару.	4		3			1
Тема 22 Послідовності тризвуків та їх обернень від звука та в тональності. Форма – період. D ₇ в основному виді.	3		2			1
Тема 23 Синкопа. Види синкопи, її значення в музиці. Простукування синкопи та визначення на слух під час звучання музики. Ритмічні завдання.	3		2			1
Модульна контрольна робота	2		2			
Разом за змістовим модулем 4	19		13			6
Усього годин за модулем 2	25		19			6

МОДУЛЬ 3

Змістовий модуль 5. Тональності до п'яти знаків при ключі. Д7 з оберненнями.

Тема 24 Гама до 4-х знаків при ключі. Д7 з розв'язанням від звуку та в тональностях. Мінор з натуральним ввідним звуком, як елемент зв'язку з параллельною тональністю. Двоголосся.	3		2			1
Тема 25 Мажорні і мінорні тональності з 5-ю знаками при ключі. Акордові послідовності в тональностях. Обернення Д7. Мелодичний диктант. Зменшений і збільшений тризвуки. Написання простих підголосків до мелодій народних пісень.	5		4			1
Тема 26 Тріоль. Більш складні ритмічні вправи. Синкопа між тактова, з паузою. Ритмічні диктанти. Творчі завдання. Спів 2-х голосних вправ.	3		2			1
Разом за змістовим модулем 5	11		8			3

Змістовий модуль 6. Септакорди VII та II ступенів. Акордові послідовності

Тема 27 Септакорди VII та II ступенів. Інтонування в тональностях мажору і мінору з розв'язанням в тоніку двома способами. Акордові послідовності в тісному та широкому розташуванні. Мелодичний	6		5			1
--	---	--	---	--	--	---

диктант. 2-х і 3-х частинна форма в творах. Визначення на слух						
Тема 28 Гармонічний мажор. Спів одноголосних прикладів з транспонуванням. Підбір акомпанементу. Двоголосні вправи.	4		2			1
Тема 29 Розміри 6/8 і 6/4. Сольмізація прикладів в даних розмірах, сольфеджування вправ. Ритмічний диктант. Творчі завдання.	4		2			1
Тема 30 Спів канонів в двоголоссі. Прості і складні розміри. Виконання другого голосу на фортепіано. Написання канону до мелодії. Слуховий аналіз. Диктант.	4		2			1
Модульна контрольна робота	2		2			
Разом за змістовим модулем 6	17		13			4
Усього годин за модулем 3	28		21			7
МОДУЛЬ 4						
Змістовий модуль 7. Двоголосся. Акорди від звука						
Тема 31 Імітаційне двоголосся в сольфеджуванні. Приклади із класики або народних пісень. Визначення на слух куплетно-варіаційної, простої 2-х, 3-х частинної форми. Акорди з розв'язанням від звука і в	5		4			1

послідовностях. Спів по вертикалі і горизонталі. Романси з супроводом.						
Тема 32 Двоголосні приклади більш складного виду. Ознайомлення з 3-х і 4-х голоссям. Аналіз прикладів. Диктант. Більш складні ритмічні фігури (синкопи, тріолі) в розмірах 2/4, 3/4, 4/4. Простукування ритмічних фігур в два рядки, ритмічний диктант.	5		4			1
Тема 33 Темброві диктанти в розмірах 3/8, 6/8. Спів гармонічних зворотів в 3-х і 4-х голоссі.	2		2			
Тема 34 Д ₇ , УП ₇ , П ₇ та їх обернення з розв'язанням двома способами в тоніку. послідовності акордів, спів по вертикалі і горизонталі. Диктанти.	5		4			1
Разом за змістовим модулем 7	17		14			3
Змістовий модуль 8. Хроматизм, відхилення. Хроматичні інтервали.						
Тема 35 Хроматизм, відхилення та модуляція простого типу. Інтонування канонів, імітацій. Написання підголосків до мелодій народних пісень. Самодиктант.	3		2			1

Тема 36 Складні розміри 6/8, 6/4, 9/8. Використання їх в музиці.	3		2			1
Тема 37 Семиступеневі лади народної музики. Пентатоніка мажорна і мінорна, аналіз прикладів. Слуховий аналіз.	3		2			1
Тема 38 Творчі завдання: написання мелодій в стилі українських народних пісень двох і триголосний виклад мелодій. Фактурний акомпанемент.	3		2			1
Тема 39 Відхилення і модуляція в тональності I ступеня спорідненості. Форма рондо в музиці.	3		2			1
Тема 40 Хроматичні інтервали в мажорі і мінорі. Мелодичний диктант. Слуховий аналіз.	3		2			1
Модульна контрольна робота	2		2			
Разом за змістовим модулем 8	20		14			6
Усього годин за модулем 4	37		28			9
МОДУЛЬ 5						

Змістовий модуль 9. Ритмічні складності. Ввідні септакорди. Акомпанемент.

<p>Тема 41 Написання і спів акордових послідовностей. Ритмічні труднощі з синкопами, тріолями і залігованими нотами, простукування одно і двох рядкових ритмів. Ритмічні диктанти.</p>	4		2			2
<p>Тема 42 Характерні інтервали гармонічного мажору і мінору. Написання одноголосних мелодій на заданий розмір.</p>	4		2			2
<p>Тема 43 Зменшений тризвук з розв'язанням. Ввідні септакорди (малий і зменшений) з розв'язанням в тоніку двома способами. Тональності з шістьма знаками при ключі. Написання другого голосу до заданої мелодії. Підбір акомпанементу.</p>	4		2			2
<p>Тема 44 Сольфеджування триголосних прикладів. Аналіз акордових послідовностей. Тритони в натуральному і гармонічному мажорі і мінорі. Визначення на слух форми прослуханого твору. Гармонічний спів прикладів з хорової літератури. Гармонізація одноголосної мелодії. Акомпанемент</p>	4		2			2
<p>Разом за змістовим модулем 9</p>	16		8			8

Змістовий модуль 10. Акордові послідовності. Спів з акомпанементом. Диктанти.

Тема 45 Використання всіх видів синкоп, тріолей, пауз та інших ритмічних труднощів. Простукування одно і дворядкових ритмів. Підголосне та канонічне двоголосся. Написання і імпровізація підголосків до народних мелодій з використанням "педальних" звуків, рухом паралельними терціями або секстами.	4		2			2
Тема 46 Спів романсів і дуетів класичного репертуару з акомпанементом. Визначення на слух акордів та гармонічних послідовностей.	4		2			2
Тема 47 "Оригінальні" тональності 6-7 ключових знаків. Диктанти в цих тональностях. Д7 і його обернення.	4		2			2
Тема 48 Змішані розміри 5/4, 7/4. Диригування під музику 2-ма способами. Ритмічний диктант.	4		2			2
Тема 49 УП7 (малий і зменшений). Можливі варіанти розв'язання. Акордові послідовності, спів по вертикалі і горизонталі.	4		2			2
Тема 50 Контрастна поліфонія. Обробка народних мелодій для 2-х голосного хору. Хроматизм в одноголоссі. Диктанти.	4		2			2
Модульна контрольна робота	2		2			
Разом за змістовим модулем 10	26		14			12
Усього годин за модулем 5	42		22			20

МОДУЛЬ 6

Змістовий модуль 11. Спів з акомпанементом. Відхилення і модуляція в споріднені тональності

<p>Тема 51 Складні розміри 9/8 і 12/8 та пермінні (в народних піснях). Ритмічна сольмізація в одно і двоголоссі. Простукування ритмічних вправ (одно і дворядкових).</p>	3		2			1
<p>Тема 52 Септакорди II ступеня в тональностях кварто-квінтового кола. Створення в класі імпровізацій верхнього голосу до зіграних басів і гармонічних зворотів, хроматизм, відхилення і модуляція в споріднені тональності.</p>	6		4			2
<p>Тема 53 Спів романсів, дуетів з супроводом, фактурний акомпанемент. Чотириголосний диктант - запис по цифровці. Лади народної музики та пентатоніки.</p>	3		2			1
<p>Тема 54 Спів пісень і романсів з акомпанементом по цифровці. Розшифровка літерного запису акордів. Творчі завдання: написання мелодій з акомпанементом на заданий текст. Проведення студентами різних етапів уроку (настроювання, перевірка д/з, слуховий аналіз, читання з аркуша тощо)</p>	3		2			1
<p>Тема 55 Розміри 2/2 і 3/2 в різних темпах.</p>	2		2			

Разом за змістовим модулем 11	17		12			5
Змістовий модуль 12. Ансамблевий спів. Визначення на слух. Творчі вправи.						
Тема 56 Фуговані форми в сольфеджуванні 2-х і 3-х голосні приклади. Послідовність акордів з модуляцією в споріднені тональності в сольфеджуванні і на слух. Поглиблення навичок розвитку музичної пам'яті і музичного уявлення імітацій та інтервалів, рух акордами. Сприйняття та запам'ятовування зразків народної музики.	3		2			1
Тема 57 Ансамблевий спів дуетів і тріо. Триголосні вправи гомофонно-гармонічного складу.	3		2			1
Тема 58 Робота з камертоном. Запис тембрових диктантів та вправ на слух. Триголосся підголосного складу, ритмічні труднощі.	3		2			1
Тема 59 Інтонаційні вправи більш складного рівня: хроматичні інтервали, послідовності інтервалів, акордів з модуляцією і відхиленнями. Визначення на слух складних інтервалів. Використання в диктантах відхилень (модуляцій) в тональності I ступеня спорідненості.	3		2			1

Тема 60 Творчі завдання: складання романсів та пісень на заданий текст. Сольфеджування вправ з акомпанементом інструментального складу. Усні анотації до прикладів.	3		2			1
Тема 61 Творчі вправи з використанням підголосків, відхилень, модуляцій, хроматизмів. Закріплення пройденого матеріалу з усіх форм роботи. Слуховий аналіз.	3		2			1
Модульна контрольна робота	2		2			
Разом за змістовим модулем 12	20		14			6
Усього годин за модулем 6	37		26			11
МОДУЛЬ 7						
Змістовий модуль 13. Тональності з 7-ма знаками при ключі.						
Тема 62 Написання і спів акордових послідовностей одноголосних мелодій на заданий розмір 2-х і 3-х голосні приклади та їх музично-теоретичний аналіз. Тональності з сьома знаками при ключі, написання другого голосу до даної мелодії. Підбір акомпанементу.	4		2			2

Тема 63 Гармонічний спів прикладів з хорової літератури. Гармонічний спів прикладів синкоп, тріолей, пауз та інших ритмічних труднощів, простукування одно і Двохрядкових ритмів. Т ранспонування вивчених мелодій (напам'ять) внутрішнім слухом. "Оригінальні" тональності 6 -7 знаків при ключі. Ввідні септакорди з оберненнями та розв'язанням двома варіантами.	4		2			2
Тема 64 Канонічне 2-х голосся. Написання і імпровізація підголосків до народних мелодій з використанням звуків рухом паралельними терціями і секстами. Спів романсів і дуетів класичного репертуару з акомпанементом. Слуховий аналіз акордів та послідовностей.	3		2			1
Разом за змістовим модулем 13	11		6			5
Змістовий модуль 14. Лади народної музики. Імпровізації. Мелодичний диктант.						
Тема 65 Змішані розміри 5/4 і 7/4. Диригування під час звучання музики двома голосами. Ритмічний диктант. П7 та його обернення 3 розв'язанням двома варіантами.	6		4			2
Тема 66 Контрастна поліфонія, обробка народних мелодій для двоголосного хору "а сарреїа"	2		2			

Тема 67 Хроматизм в одноголосі. Акордові послідовності -спів по вертикалі і горизонталі. Імпровізація верхнього голосу до зіграних басів і гармонічних зворотів.	4		2			2
Тема 68 Закріплення попередніх знань по темі "Лади народної музики та пентатоніки".	2		2			
Тема 69 Закріплення пройденого матеріалу з усіх форм роботи. Слуховий аналіз. Диктант.	2		2			
Модульна контрольна робота	2		2			
Разом за змістовим модулем 14	18		14			4
Усього годин Модулем 7	29		20			9
Усього годин	210		138			72

6. 2. Самостійна робота
(практичні, самостійні для заочної ф.н.)

№ з / п	Назва теми	Кількість годин		
		денна	заочна	
		самостійні	практичні	самостійні
1	Тема 1. Завдання курсу сольфеджіо. Запис і читання нот в скрипковому ключі. Сольмізація в розмірі 2/4. Тактування.			1

2	<p>Тема 2. Мажорний лад. Г ама С - dur, стійкі та нестійкі ступені з розв'язанням. Ладо-інтонаційні вправи, спів та ми різними ритмічними фігурами.</p>			1
3	<p>Тема 3. Підбір мелодій на фортепіано з наступним записом. Тон. Півтон. Секвенції з секунд, терцій. Ланцюжок із ступенів. Сольфеджування мелодій зі стрибками на стійкі інтервали. Затакт. Інтервали: ч.І, ч.8.</p>			1
4	<p>Тема 4. Паузи. Ритмічні вправи з застосуванням пауз в розмірі 2/4. Інтервали ч.5. розмір 3/4. простукування метричної сітки під час звучання музики. Визначення розміру. Ритмічний диктант.</p>			1
5	<p>Тема 5. Мажорні тональності з одним знаком при ключі. Розміри 2/4, 3/4. Транспонування, підбір знайомих мелодій в нових тональностях. Інтервали: в.3, ч.І, ч.8, ч.5</p>			1

6	Тема 6. Розмір 4/4. Диригування під музику, Визначення розміру. Написання мелодії на заданий ритмічний малюнок в розмірі 4/4.			1
7	Тема 7 Тональність а - moll. Ступені мінору, їх властивості. Визначення членування музики в нотному тексті. Інтервали в.3, м.3			1
8	Тема 8 Четвертна нота з крапкою. Простукування та запис різних ритмічних фігур.			1
9	Тема 9 Мажорні та мінорні тональності з одним ключовим знаком. Тетрахорди. Творчі завдання. Інтервал ч.4.			1
10	Тема 10 Розмір 3/8. Метро- ритмічні вправи, сольмізація, диригування під музику.Ритмічний диктант. Мажорний та Мінорний тризвуки.	1		1

11	<p>Тема 11 Мажорні та мінорні тональності з двома ключовими знаками. Читання нот. Транспонування на секунду. Визначення тональності. Інтервали м.2, в.2. Головні тризвуки ладу з оберненнями. Інтервали м.6, в.6. Мелодія народної пісні в куплетній формі.</p>	1		1
12	<p>Тема 12 Тональності мажору і мінору до двох знаків при ключі. Інтервали в ладу і від звуків. Головні тризвуки та їх обернення.</p>	1		1
13	<p>Тема 13 Ритмічні групи: чверть і дві восьмі, восьма і дві шістнадцяті. Ритмічні диктанти. Сольмізація, аналіз сольфеджованих вправ на слух, поняття цезури і повтору в мелодії.</p>	1		2
14	<p>Тема 14 Мажорні і мінорні тональності з трьома знаками при ключі. Підбір знайомих мелодій в даних тональностях. Творчі вправи. Інтервали м.7, в.7.</p>	1		2

15	<p>Тема 15 Перемінний лад. Сольфеджування двоголосних вправ з епізодичним розходженням голосів в терцію і ч.5.Визначення на слух ступенів в різних октавах, гам, послідовностей тризвуків і обернень. Побудова та інтонування тризвуків і їх обернень від звука.</p>	1		2
16	<p>Тема 16 Пунктирний ритм. Значення пунктирного ритму в маршовій та танцювальній музиці.</p>	1		2
17	<p>Тема 17 Тритони натурального мажору і мінору з розв'язанням в вивчених тональностях. Двоголосся. Спів двоголосних вправ в терцію, гармонічних інтервалів в ладу і поза ладом. Написання другого голосу до даної мелодії.</p>	1		2
18	<p>Тема 18 Тональності мажору і мінору до 4-х знаків при ключі. Послідовність інтервалів та акордів. Слуховий аналіз. Диктант на ступенях головних тризвуків.</p>	1		2

	Характерні інтервали в мажорі і мінорі.			
19	Тема 19 Інтервали секста і септіма. Двоголосся. Тритони натурального і гармонічного мажору і мінору. Інтонування гармонічно і мелодично, визначення на слух. Творчі завдання.	1		2
20	Тема 20 Тональності мажору і мінору з трьома і чотирма ключовими знаками. Інтонування ступенів і ланцюжка з застосуванням хроматизмів. Диктант.	1		2
21	Тема 21 Розмір 6/8 та ритмічна група чверть і дві шістнадцяті. Ритмічні вправи та ритмічний диктант. Написання мелодії на заданий ритмічний малярчик. Простукування ритмічних вправ на 2-х нотних станах або 2-х рядках. Інтонування 2-х голосся. Диктант. Дуети 3 класичного репертуару.	1		2
22	Тема 22 Послідовності тризвуків та їх обернень від звука та в тональності. Форма - період. D ₇ в основному виді.	1		2

23	<p>Тема 23 Синкопа. Види синкопи, її значення в музиці. Простукування синкопи та визначення на слух під час звучання музики. Ритмічні завдання.</p>	1		2
24	<p>Тема 24 Гами до 4-х знаків при ключі. D₇ 3 розв'язанням від звуку та в тональностях. Міно́р з натуральним ввідним звуком, як елемент зв'язку з паралельною тональністю. Двоголосся.</p>	1		2
25	<p>Тема 25 Мажорні і міно́рні тональності з 5-ю знаками при ключі. Акордові послідовності в тональностях. Обернення D₇. Мелодичний диктант. Зменшений і збільшений тризвуки. Написання простих підголосків до мелодій народних пісень.</p>	2		4
26	<p>Тема 26 Тріоль. Більш складні ритмічні вправи. Синкопа між тактова, з паузою. Ритмічні диктанти. Творчі завдання. Спів 2-х голосних вправ.</p>	2		4

27	<p>Тема 27 Септакорди VII та II ступенів. Інтонування в тональностях мажору і мінору з розв'язанням в тоніку двома способами. Акордові послідовності в тісному та широкому розташуванні. Мелодичний диктант. 2-х і 3-х частинна форма в творах. Визначення на слух</p>	2		4
28	<p>Тема 28 Гармонічний мажор. Спів одноголосних прикладів з транспонуванням. Підбір акомпанементу. Двоголосні вправи.</p>	1		2
29	<p>Тема 29 Розміри 6/8 і 6/4. Сольмізація прикладів в даних розмірах, сольфеджування вправ. Ритмічний диктант. Творчі завдання.</p>	1		2
30	<p>Тема 30 Спів канонів в двоголосі. Прості і складні розміри. Виконання другого голосу на фортепіано. Написання канону до мелодії. Слуховий аналіз. Диктант.</p>	1		2

31	<p>Тема 31 Імітаційне двоголосся в сольфеджуванні. Приклади із класики або народних пісень. Визначення на слух куплетно-варіаційної, простої 2-х, 3-х частинної форми. Акорди з розв'язанням від звука і в послідовностях. Спів по вертикалі і горизонталі. Романси з супроводом.</p>	1		2
32	<p>Тема 32 Двоголосні приклади більш складного виду. Ознайомлення з 3-х і 4-х голоссям. Аналіз прикладів. Диктант. Більш складні ритмічні фігури (синкопи, тріолі) в розмірах 2/4, 3/4, 4/4. Простукування ритмічних фігур в два рядки, ритмічний диктант.</p>	1		4
33	<p>Тема 33 Темброві диктанти в розмірах 3/8, 6/8. Спів гармонічних зворотів в 3-х і 4-х голоссі.</p>			2
34	<p>Тема 34 Д₇, УІІ₇, ІІ₇ та їх обернення 3 розв'язанням двома способами в тоніку. Послідовності акордів, спів по вертикалі і горизонталі. Диктанти.</p>	2		8

35	Тема 35 Хроматизм, відхилення та модуляція простого типу. Інтонування канонів, імітацій. Написання підголосків до мелодій народних пісень. Самодиктант.			4
36	Тема 36 Складні розміри 6/8, 6/4, 9/8. Використання їх в музиці.	1		2
37	Тема 37 Семиступеневі лади народної музики. Пентатоніка мажорна і мінорна, аналіз прикладів. Слуховий аналіз.	1		4
38	Тема 38 Творчі завдання: написання мелодій в стилі українських народних пісень двох і трьохголосний виклад мелодій. Фактурний акомпанемент.	1		4
39	Тема 39 Відхилення і модуляція в тональності I ступеня спорідненості. Форма рондо в музиці.	2		4
40	Тема 40 Хроматичні інтервали в мажорі і мінорі. Мелодичний диктант. Слуховий аналіз.	1		4

41	<p>Тема 41 Написання і спів акордових послідовностей. Ритмічні труднощі з синкопами, тріолями і залігованими нотами. Простукування одно і двох рядкових ритмів. Ритмічні диктанти.</p>	1		4
42	<p>Тема 42 Характерні інтервали гармонічного мажору і мінору. Написання одноголосних мелодій на заданий розмір.</p>	2		4
43	<p>Тема 43 Зменшений тризвук з розв'язанням. Ввідні септакорди (малий і зменшений) з розв'язанням в тоніку двома способами. Тональності з шістьма знаками при ключі. Написання другого голосу до заданої мелодії. Підбір акомпанементу.</p>	2		4
44	<p>Тема 44 Сольфеджування триголосних прикладів. Аналіз акордових послідовностей. Тритони в натуральному і гармонічному мажорі і мінорі. Визначення на слух форми прослуханого твору. Гармонічний спів прикладів з хорової літератури.</p>	2		4

	Гармонізація одноголосної мелодії. Акомпанемент			
45	Тема 45 Використання всіх видів синкоп, тріолей, пауз та інших ритмічних труднощів. Простукування одно і Дворядкових ритмів. Підголосне та канонічне двоголосся. Написання і імпровізація підголосків до народних мелодій з використанням "педальних" звуків, рухом паралельними терціями або секстами.	2		4
46	Тема 46 Спів романсів і дуетів класичного репертуару з акомпанементом. Визначення на слух акордів та гармонічних послідовностей.	1		2
47	Тема 47 "Оригінальні" тональності 6-7 ключових знаків. Диктанти в цих тональностях. Д7 і його обернення.	2		4
48	Тема 48 Змішані розміри 5/4, 7/4. Диригування під музику 2-ма способами. Ритмічний диктант.	2		4

49	Тема 49 УП7 (малий і зменшений). Можливі варіанти розв'язання. Акордові послідовності, спів по вертикалі і горизонталі.	2		4
50	Тема 50 Контрастна поліфонія. Обробка народних мелодій для 2-х голосного хору. Хроматизм в одноголосі. Диктанти.	1		2
51	Тема 51 Складні розміри 9/8 і 12/8 та пермінні (в народних піснях). Ритмічна сольмізація в одно і двоголосі. Простукування ритмічних вправ (одно і дворядкових).	1		4
52	Тема 52 Септакорди II ступеня в тональностях кварто-квінтового кола. Створення в класі імпровізацій верхнього голосу до зіграних басів і гармонічних зворотів, хроматизм, відхилення і модуляція в споріднені тональності.	1		4

53	<p>Тема 53 Спів романсів, дуетів з супроводом, фактурний акомпанемент. Чотириголосний диктант - запис по цифровці. Лади народної музики та пентатоніки.</p>	1		2
54	<p>Тема 54 Спів пісень і романсів з акомпанементом по цифровці. Розшифровка літерного запису акордів. Творчі завдання: написання мелодій з акомпанементом на заданий текст. Проведення студентами різних етапів уроку (настроювання, перевірка д/з, слуховий аналіз, читання з аркуша тощо)</p>	1		2
55	<p>Тема 55 Розміри 2/2 і 3/2 в різних темпах.</p>			2
56	<p>Тема 56 Фуговані форми в сольфеджуванні 2-х і 3-х голосні приклади. Послідовність акордів з модуляцією в споріднені тональності в сольфеджуванні і на слух. Поглиблення навичок розвитку музичної пам'яті і музичного уявлення імітацій та інтервалів, рух акордами. Сприйняття та</p>	1		2

	запам'ятовування зразків народної музики.			
57	Тема 57 Ансамблевий спів дуетів і тріо. Триголосні вправи гомофонно- гармонічного складу.	1		2
58	Тема 58 Робота з камертоном. Запис тембрових диктантів та вправ на слух. Триголосся підголосочного складу, ритмічні труднощі.	1		2
59	Тема 59 Інтонаційні вправи більш складного рівня: хроматичні інтервали, послідовності інтервалів, акордів з модуляцією і відхиленнями. Визначення на слух складних інтервалів. Використання в диктантах відхилень (модуляцій) в тональності I ступеня спорідненості.	1		2
60	Тема 60 Творчі завдання: складання романсів та пісень на заданий текст. Сольфеджування вправ з акомпанементом інструментального складу. Усні анотації до прикладів.	1		2

61	<p>Тема 61 Творчі вправи з використанням підголосків, відхилень, модуляцій, хроматизмів. Закріплення пройденного матеріалу з усіх форм роботи. Слуховий аналіз.</p>	1		2
62	<p>Тема 62 Написання і спів акордових послідовностей Одноголосних мелодій на заданий розмір 2-х і 3-х голосні приклади та їх музично-теоретичний аналіз. Тональності з сьома знаками при ключі, написання другого голосу до даної мелодії. Підбір акомпанементу.</p>	1		4
63	<p>Тема 63 Гармонічний спів прикладів з хорової літератури. Гармонічний спів прикладів синкоп, тріолей, пауз та інших ритмічних труднощів, простукування одно і Двохрядкових ритмів. Транспонування вивчених мелодій (напам'ять) внутрішнім слухом. "Оригінальні" тональності 6-7 знаків при ключі. Ввідні септакорди з оберненнями</p>	1		2

	та розв'язанням двома варіантами			
64	Тема 64 Канонічне 2-х голосся. Написання і імпровізація підголосків до народних мелодій з використанням звуків рухом паралельними терціями і секстами. Спів романсів і дуетів класичного репертуару з акомпанементом. Слуховий аналіз акордів та послідовностей.	1		2
65	Тема 65 Змішані розміри 5/4 і 7/4. Диригування під час звучання музики двома голосами. Ритмічний диктант. П7 та його обернення 3 розв'язанням двома варіантами.	1		2
66	Тема 66 Контрастна поліфонія, обробка народних мелодій для двоголосного хору "a cappella"			2
67	Тема 67 Хроматизм в одноголоссі. Акордові послідовності - спів по вертикалі і горизонталі. Імпровізація верхнього голосу до зіграних басів і гармонічних зворотів.	1		2

68	Тема 68 Закріплення попередніх знань по темі "Лади народної музики та пентатоніки".			
69	Тема 69 Закріплення пройденого матеріалу з усіх форм роботи. Слуховий аналіз. Диктант.			
	ВСЬОГО	72		168

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби: аудіо-система для відтворення музичних записів.

Обладнання: фортепіано, парти, стільці, шафа для навчальних матеріалів, крейда, губка.

Вивчення навчальної дисциплін передбачає використання LMS Moodle - інтегрованої комп'ютерної системи закладу вищої освіти.

Методичні рекомендації

8. Методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи

Самостійна робота є важливим елементом системи підготовки у вищому навчальному закладі будь-якої форми навчання і сприяє кращому засвоєнню та ефективному опануванню навчального матеріалу. Проводиться з метою закріплення, розширення та поглиблення нових знань. Викладач допомагає відпрацювати теоретичний та практичний матеріал, дає конкретні вказівки щодо обсягів, напрямів самостійної роботи.

Самостійна робота студентів з дисципліни «Сольфеджіо» включає:

- Закріплення теоретичного матеріалу, опрацювання нотних прикладів;
- Розбір структурної, ладо-тональної та метро-ритмічної будови музичного прикладу для сольфеджування чи слухового аналізу;

- Виконання письмових робіт з написання одноголосного, двоголосного диктанту, запис гармонічної послідовності;
- Роботу з співу окремих елементів музичної мови та підготовку музичних прикладів для співу з акомпанементом.

Самостійна робота носить систематичний характер є обов'язковою. Формування та розвиток навичок самостійної діяльності студента передбачає:

- Аналіз та синтез
- Самоконтроль та самооцінка
- Активність
- Творчий підхід

Зміст самостійної роботи студентів з дисципліни «Сольфеджіо» визначається її робочою програмою, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

Самостійна робота студента проявляється в опрацюванні спеціальної літератури, в умінні вільно орієнтуватися у стилях, жанрах, проводити самоаналіз власної практичної роботи.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

1. Афоніна О. С., Баранова В.О. Сольфеджіо на основі сучасної джазової та естрадної музики. Україна, 2013
2. Барська З. Гармонічне сольфеджіо. На основі української музики. Навчальна книга – Богдан, 2018
3. З.Васильєва К., Гиндина М., Фрейдлінг Г., Двухголосное сольфеджио. «Музыка»
4. Виноградов В.С. Гармонія і сольфеджіо. Музична Україна, 2003
5. Драгомиров П. Сольфеджио. М., 1967.
6. Зебряк Т. Играем на уроках сольфеджио. М., 1986.
7. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 1, одноголосие. М., 2013.
8. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 2, двухголосие. М., 2013.
9. Козинська К., Сольфеджіо на матеріалі класичних мелодій Мелосвіт, 2017
10. Ладухин Н.М. Одноголосное сольфеджио. М., 1988.
11. Михайловська Р.С.Музичні диктанти?... No problem!. Мелосвіт, 2020
12. Островский А.Л., Соловьев С.Н., Шокин В.П. Сольфеджио. М., 1964.
13. Писаревський А. Сольфеджіо. Київ, 1963.
14. Смаглій Г. Сольфеджіо: Підручник. У 4 ч. Факт, 2004 р.
15. Сольфеджіо на основі українських народних пісень. Музична Україна, 2013
16. Фліс, Якуб'як. Сольфеджіо для 1-4 класів. Музична Україна, 1979

17. Черкасов В. Теорія і методика музичної освіти. Академія, 2017
18. Ю. Булгаков, І. Дубінін, І. Малиновська, Т. Сенченкова, Л. Шукайло. Музичні диктанти. Одноголосся та двоголосся. Мелосвіт, 2007 рік

Додаткова література:

1. Алексеев Б. Гармоническое сольфеджио. – М., 1975.
2. Афоніна О.С. Сольфеджіо (6-7кл.). К.: Мелосвіт, 2006.
3. Вахромеева Т.Н. Справочник по музыкальной грамоте и сольфеджио. М., 2004.
4. Рубец А. Одноголосное сольфеджио. М., 1981.
5. Серебряний М. Сольфеджіо на ритмоінтонаційній основі сучасної естрадні музики. Київ, «Музична Україна», 1987.
6. Способин И. Сольфеджио – двухголосие и трехголосие. М., 1977.
7. Способин И. Элементарная теория музыки. М., 1985
8. Струве Г. Хоровое сольфеджио. М., 1979.
9. Ходоровська І.М. Збірник диктантів з сольфеджіо на матеріалі українського фольклору та музики українських композиторів/мультимедійний посібник. К., 2014.
10. Юсфин А. Сольфеджио на материале советской музыки. Л.-М., 1975.

Збірки музичних диктантів:

1. Агажанов А. Двухголосные диктанты. М., 1962.
2. Блинський Є., Олендарьов В. Музичний диктант. Київ, «Музична Україна», 1976.
3. Алексеев Б., Блюм Д. Систематический курс музыкального диктанта. Изд. 2-е, М., 1976.
4. Ладухин Н. Тысяча примеров музыкального диктанта. М., 1964.
5. Музыкальные диктанты для ДМШ, изд. 2-е. Сост. Ж.Металлиди и А.Перцовская. Ленинград, «Музыка», 1982.
6. Островский А.Л., Павлюченко С.А. Шокин В.П. Музыкальный диктант. Пособие для музыкальных школ, училищ и консерваторий. Вып. 1-й, одноголосие. М.-Л., 1941.
7. Островский А.Л., Павлюченко С.А., Шокин В.П. Музыкальный диктант. Вып. 2-й, двухголосие, многоголосие и аккордовое движение. М.-Л., 1988.
8. Писаревський А. Музичний диктант. Посібник для музичних шкіл і музичних училищ. Київ, 1959
9. Лемішко М. Музичні диктанти (Одно-три голосні). Львів, 202

Інформаційні джерела в мережі інтернет

1. www.musicfancy.net/
2. <https://muzabetka.com.ua/>
3. <http://arts-library.com.ua/>
4. www.nbu.gov.ua

Результати перегляду робочої програми навчальної дисципліни

Результати перегляду робочої програми навчальної дисципліни ОК 10

1. Робоча програма перезатверджена на засіданні кафедри у 2022 / 2023 н. р.

Зі змінами:

відповідно до освітньої програми «Спів», що була рік на громадському обговоренні оновлено порядок тем, доопрацьований перелік рекомендованої літератури.

протокол № 1 від 29 серпня 2022 р.

Зав. кафедрою Кочерга А.І.
(Прізвище ініціали)

_____
(підпис)